

ИЗЪ НАУКАТА И ЖИВОТА

Потомството на скумрията. Една скумрия оставя въ първата година едно потомство отъ 2000 екземпляра, половината отъ които сѫ мжки, половината женски. Но тъй като всѣка женска оставя годишно нови 2000 скумрии, то 1000 женски въ края на втората година ще иматъ потомство два милиона. Следъ третата година отъ дветѣ хиляди „деса“ на първата майка-скумрия ще се развѣдятъ 2 милиарда риби и т. н., докато най-после следъ 10 години числото на скумриите ще нарастне на една цифра, означена съ две, следъ която се нареждатъ 30 нули. Въ такъвъ случай пространството, което ще заематъ тия риби, ще се равнява на нѣщо повече отъ повърхността на цѣлата земя.

Въ природата обаче има други сили, които сѫщевременно се справятъ съ излишните зародиши на отдѣлните видове.

Кога сѫ пренесени картофите въ Европа. Било е време когато картофи въ Европа не е имало. Кой ги е пренесълъ отъ Америка тукъ, точно не се знае. Споредъ един, двамата англичани Томасъ Харно и Райлегъ сѫ внесли вървите картофи отъ Перу въ Англия презъ 1586 година; споредъ други — картофите били донесени въ Европа отъ двама испански калугери, и то много по-рано.

Въ Франция дълго време се опитвали да разпространятъ картофите като храна за населението, но никой не искалъ да ги яде. По-късно, когато настанали нѣколко гладни години, картофите по неволя станали необходима храна — за бедни и за богати; още по-късно картофътъ можелъ да се види въ всѣка гостилица.

Сега въ разни страни, особено въ северните, гдето картофите сѫ главна храна, се готвятъ да отпразнуватъ юбилейни тържества по случай 450 години, откато картофите сѫ внесени за първи пътъ отъ Америка въ Европа.

Пжтуващи блата, езера, рѣки и планини. Съ това име наричатъ такива блата, езера, рѣки и планини, които, по една или друга причина, мѣнятъ първоначалното си място. Пжтуващи блата въ Ирландия и Шотландия не сѫ рѣдко явление.